

JAR 2012/183

Gerechtshof 's-Gravenhage

5 juni 2012, 200.076.582/01.

(mr. Mellema

mr. Van Coeverden

mr. Van Rijkom)

Leenderd Eduardus Blom te Rotterdam,
appellant in principaal appel,
geïntimeerde in incidenteel appel,
advocaat: mr. H. Carels te Rotterdam,
tegen

Ferro Holland BV te Capelle a/d IJssel,
geïntimeerde in principaal appel,
appellante in incidenteel appel,
advocaat: mr. A.B. Schaberg te
Amsterdam.

Uitleg sociaal plan, Geen onbillijke
uitkomst, ondanks ongelijke resultaten voor
de werknemers

[BW Boek 6 - 248 ; BW Boek 7 - 611]

» **Samenvatting**

De werknemer is op 1 november 1979 als administrateur bij de werkgever in dienst getreden tegen een salaris van laatstelijk € 2.789,= bruto per maand. De werknemer is wegens reorganisatie ontslagen per 1 januari 2004. Op basis van het geldende sociaal plan is hem een vergoeding toegekend van € 52.036,= bruto. Daarnaast is de opbouw van het volledige pensioen voortgezet. De werknemer stelt dat een onjuiste berekening is gemaakt en vordert een aanvulling van € 13.523,07 bruto met rente en kosten. De kantonrechter heeft de vordering afgewezen waarna de werknemer in hoger beroep is gegaan.

Het hof stelt vast dat het verschil dat partijen verdeeld houdt, is terug te voeren op een verschillende uitleg van art. 12 van het sociaal plan. Voor de uitleg van die bepaling zijn de bewoordingen daarvan, gelezen in het licht van de gehele tekst van

die overeenkomst, in beginsel van doorslaggevende betekenis. Art. 12 geeft aan wat de basis is waarvan bij de uit te betalen suppletie wordt uitgegaan, te weten “de werknemer toekomstige uitkering”. Verderop wordt gedefinieerd wat onder “uitkering” dient te worden verstaan. De wijze van berekening is voor alle werknemers hetzelfde; van persoonlijke omstandigheden van de betrokken werknemers wordt door de formulering van de definitie geabstraheerd. Daarom is irrelevant dat de werknemer, in verband met het inkomen van zijn echtgenote, slechts recht heeft op 70% van het wettelijk bruto minimumloon gedurende de periode waarin recht bestaat op de WW- vervolguutkering (en geen 100% zoals waarvan in het sociaal plan wordt uitgegaan), ook als dat de werkgever bekend was. Uit de in het sociaal plan aangegeven suppletie tot 80% kan niet worden afgeleid dat het optredende verlies aan inkomsten dus beperkt blijft tot 20% van het laatstgenoten bruto maandinkomen. Het sociaal plan strekt er niet toe alle betrokken werknemers (financieel) in een en dezelfde positie te brengen. De negatieve afwijkingen kunnen dan ook niet voor rekening van de werkgever gebracht worden, zeker niet nu in het sociaal plan daarover niets is opgenomen. De werknemer had destijds, bij of kort na het tot stand komen van het sociaal plan, de werkgever schriftelijk moeten verzoeken de toepassing van het sociaal plan te toetsen aan de redelijkheid en billijkheid. Dat heeft hij toen niet gedaan en thans is een dergelijk beroep tardief. Het vonnis van de kantonrechter wordt bekrachtigd.

NB. Een sociaal plan dient op dezelfde wijze te worden uitgelegd als een cao, zo volgt uit HR, «JAR» 2007/214. Doel van een sociaal plan is om de gevolgen van een ontslag te verzachten, niet om een bepaald inkomensniveau te garanderen, zo

overwoog ook Hof 's-Hertogenbosch, «JAR» 2005/268.

[beslissing/besluit](#)

» Uitspraak

Het geding

(...; red.)

Beoordeling van het hoger beroep

In principaal en incidenteel appel

2. In het vonnis van 30 juli 2010 heeft de kantonrechter een aantal feiten vastgesteld. Daartegen is in hoger beroep niet opgekomen, zodat die feiten tussen partijen vast staan. Het hof zal van die feiten uitgaan.

3. Samengevat gaat het om het volgende.

3.1. Blom, geboren op 13 oktober 1948, is op 1 november 1979 als administrateur bij Ferro in dienst getreden. Laatstelijk verdiende Blom € 2.789,= bruto per maand (excl. emolumenten).

3.2. De afdeling waar Blom binnen Ferro werkzaam was, is als gevolg van een reorganisatie gesloten. Met het oog daarop heeft Ferro op 8 augustus 2003 (in het kader van een collectief ontslag) bij de toenmalige CWI een ontslagvergunning voor Blom aangevraagd. Na de gevraagde toestemming te hebben verkregen heeft Ferro de arbeidsovereenkomst met Blom opgezegd tegen 1 januari 2004. Op het moment van het eindigen van de arbeidsovereenkomst van partijen was Blom 55 jaar oud.

3.3. In het kader van het collectief ontslag is door Ferro een Sociaal Plan opgesteld, bedoeld om – zoals dat Sociaal Plan aangeeft –: “de negatieve sociale en financiële gevolgen van de reorganisatie

voor werknemers op te vangen”. Het Sociaal Plan is op Blom van toepassing.

3.4. Onder 12 van het Sociaal Plan (met de kop “Financiële voorzieningen voor werknemers van 55 jaar en ouder”) is het volgende opgenomen:

“12.1 Aanvullingsregeling

De werknemer die ten tijde van de beëindiging van de arbeidsovereenkomst 55 jaar of ouder is kan, aansluitend aan de periode waarin hij in aanmerking komt voor de loongerelateerde WW-/WAO-uitkering, in aanmerking komen voor een WW-vervolguitkering (eventueel aangevuld met een toeslag uit hoofde van de Toeslagenwet (TW)) en daarna voor een IOAW-uitkering

Aan de werknemer zal tot de pensioendatum (62 jaar) een aanvulling op de hem toekomende uitkering worden toegekend tot een niveau van 80% van het laatstgenoten bruto maandinkomen tot aan de prépensioengerechtigde leeftijd.

Onder uitkering als hiervoren genoemd wordt verstaan:

– 70% van het voor de werknemer geldende bruto uitkeringsdagloon gedurende de periode waarin recht bestaat op de loongerelateerde uitkering krachtens de WW

– 100% van het wettelijk bruto minimumloon gedurende de periode waarin recht bestaat op de WW-vervolguitkering en de eventuele IOAW-uitkering.

(...)

12.2. Uitkering ineens

De aanvullingsbedragen zullen worden toegekend in de vorm van een bruto uitkering ineens op datum einde arbeidsovereenkomst. Op het moment van

betaling van de uitkering ineens zullen de wettelijk verplichte inhoudingen worden toegepast”.

3.5. Het Sociaal Plan bevat onder art. 4 van dat Plan een hardheidsclausule. Die clausule luidt als volgt: “In die gevallen waarin toepassing van dit sociaal plan leidt tot individueel onbillijke situaties, kan de betrokken werknemer de werkgever schriftelijk verzoeken de toepassing van dit sociaal plan te toetsen aan de redelijkheid en billijkheid. De werkgever kan vervolgens besluiten om ten gunste van de werknemer van dit sociaal plan af te wijken”.

3.6. Op basis van het Sociaal Plan is Blom bij de beëindiging van zijn arbeidsovereenkomst een vergoeding toegekend van € 52.036,= bruto. Daarnaast heeft Ferro de opbouw van het volledige pensioen van Blom voortgezet.

4. Tegen de achtergrond van voormelde feiten en stellende dat hem op basis van het Sociaal Plan wegens een incorrect(e) berekening (uitgangspunt) een te laag bedrag is uitgekeerd, vorderde Blom in eerste aanleg kort gezegd en voor zover thans nog van belang, betaling van een bedrag groot € 13.523,07 bruto met rente en kosten.

5. De kantonrechter heeft bij vonnis van 30 juli 2010 de vordering van Blom afgewezen en Blom veroordeeld in de kosten van de procedure.

6. Blom kan zich met dat vonnis van 30 juli 2010 niet verenigen, reden waarom hij van die uitspraak in hoger beroep gekomen is, vernietiging vordert van genoemd vonnis alsmede toewijzing van het bij inleidende dagvaarding gevorderde. De grieven die Blom in dat kader heeft geformuleerd lenen zich voor gezamenlijke behandeling.

Ferro heeft incidenteel appel ingesteld, de daarbij aangevoerde grief wordt separaat besproken.

Preliminair verweer

7. Alvorens de opgeworpen grieven te beoordelen, moet allereerst het door Ferro gevoerde preliminaire verweer aan de orde komen. Ferro heeft namelijk in hoger beroep, alvorens van antwoord te concluderen, aangevoerd dat de appeldagvaarding nietig is omdat deze niet op de juiste wijze betekend is.

8. Het hof verwerpt dat verweer. Wat er ook zij van genoemde stelling, Ferro is op de in de appeldagvaarding vermelde (eerst dienende) dag in rechte verschenen en heeft (uitgebreid) verweer kunnen voeren en ook gevoerd. Dat Ferro door de wijze waarop de appeldagvaarding is betekend – aan het kantoor van haar advocaat in eerste aanleg, die hoewel intussen naar AKD overgestapt, kennelijk wel de advocatenpraktijk is blijven uitoefenen – in haar verdediging is geschaad, niet van enige onderbouwing voorzien. Dat Ferro verwachtte dat Blom in het vonnis van de kantonrechter zou berusten is iets wat voor rekening van Ferro moet blijven. Zolang de appeltermijn niet verstreken is, kan hoger beroep worden ingesteld. Blom heeft de appeltermijn in acht genomen.

Beoordeling van de grieven

In principaal appel

9. Blom betoogt dat Ferro bij het berekenen van de hem op grond van het Sociaal Plan toekomende vergoeding tot 80% van het laatstgenoten bruto maandinkomen, als uitgangspunt waarop (tot de 80% als hiervoor bedoeld) gesuppleerd wordt, is uitgegaan van een hem toekomende WW-vervolguitkering respectievelijk IOAW-uitkering van 100% van het wettelijk bruto minimumloon, zijnde een bedrag van € 1.365,98 bruto per maand. Volgens Blom is

dat uitgangspunt in zijn geval onjuist, omdat hij (in verband met het inkomen van zijn vrouw) ter zake van genoemde uitkeringen, slechts aanspraak kan maken op een uitkering van 70% van het wettelijke bruto minimumloon, zijnde een bedrag van € 956,19 bruto per maand. Een en ander heeft tot gevolg gehad dat het hem op basis van het Sociaal Plan uitgekeerde bedrag, tezamen met de uitkering die hij ontving onder de 80% bleef zoals in het Sociaal Plan toegezegd.

Vorenstaande heeft, aldus Blom, ook tot het onredelijke rechtsgevolg dat hij ten opzichte van de andere ontslagen werknemers van 55 jaar en ouder, die wel in aanmerking gekomen zijn voor een WW-vervolguitkering respectievelijk IOAW-uitkering gelijk aan het wettelijk minimumloon, in een ongelijke positie is gekomen. Volgens Blom brengt goed werkgeverschap (art. 7:611 BW) met zich mee dat Ferro dat verschil opheft. Daarbij gaat het om een bedrag zoals in eerste aanleg gevorderd. Volgens Blom is Ferro als goed werkgever tot betaling van dat bedrag gehouden, te meer omdat ten tijde van het berekenen van de hem toekomstige vergoeding bekend was dat hij, op grond van genoemde uitkeringen om reden als hiervoor vermeld, geen aanspraak zou kunnen maken op 100% van het wettelijk bruto minimumloon.

10. Ferro heeft de vordering en de daarbij gegeven toelichting gemotiveerd weersproken. Ferro heeft in dat kader aangevoerd dat onder de te suppleren uitkering wordt verstaan 70% van het voor de werknemer geldende (uitkerings-)dagloon voor de periode dat recht bestaat op een loongerelateerde uitkering; respectievelijk 100% van het bruto minimumloon gedurende de periode waarin recht bestaat op een WW-vervolguitkering en de eventuele IOAW-uitkering. Het gaat daarbij om vaste gefixeerde uitgangspunten. Daarbij is het derhalve mogelijk dat indien door persoonlijke

omstandigheden geen aanspraak bestaat in de omvang als aangegeven (en zoals bij Blom het geval is), de suppletie niet resulteert in een aanvulling tot 80% van het laatst verdiende bruto maandinkomen (tot de pensioendatum).

11. Het verschil dat partijen verdeeld houdt is terug te voeren op een verschillende uitleg van art. 12 van het Sociaal Plan. Voor de uitleg van die bepaling zijn de bewoordingen daarvan, gelezen in het licht van de gehele tekst van die overeenkomst, in beginsel van doorslaggevende betekenis. In dat kader oordeelt het hof het volgende. Het Sociaal Plan geeft in art. 12 van dat Plan aan wat de basis is waarvan bij de uit te betalen suppletie wordt uitgegaan, te weten “de werknemer toekomstige uitkering”. Verderop wordt in genoemd artikel gedefinieerd wat onder “uitkering” verstaan dient te worden. Als peildatum voor het vaststellen van de hoogte van de suppletie geldt het tijdstip van beëindiging van het dienstverband van partijen. Met deze punten geeft het Sociaal Plan de wijze van berekening aan van de suppletie aan. Die wijze van berekening is voor alle werknemers hetzelfde, van persoonlijke omstandigheden van de betrokken werknemers (zowel aanwezige als toekomstige) wordt door de formulering van voormelde definitie geabstraheerd. In dat verband is irrelevant dat Blom, in verband met het inkomen van zijn echtgenote, slechts recht heeft op 70% van het wettelijk bruto minimumloon gedurende de periode waarin recht bestaat op de WW-vervolguitkering (en geen 100% zoals waarvan in het Sociaal Plan wordt uitgegaan) ook als dat Ferro ten tijde van het berekenen van de Blom toekomstige suppletie bekend was. Voor het aanpassen van de uit te keren suppletie na het tijdstip van de beëindiging van het dienstverband laat, gelet ook op art. 12.2, het Sociaal Plan geen ruimte.

12. De stelling van Blom dat het Sociaal Plan een inkomen tot 80% van het

laatstverdiende salaris waarborgt, miskent de door het Sociaal Plan aangegeven grenzen/uitgangspunten waarbinnen/waarmee de uitkering wordt berekend. Blom kan uit de in het Sociaal Plan aangegeven suppletie tot 80% *niet* afleiden dat het optredende verlies aan inkomsten dus beperkt blijft tot 20% van het laatstgenoten bruto maandinkomen. De stelling dat een en ander tot onredelijke, want in de persoonlijke verhoudingen van de betrokken werknemers, tot verschillende uitkomsten leidt, onderschrijft het hof niet. Het Sociaal Plan strekt er niet toe alle betrokken werknemers (financieel) in één en dezelfde positie te brengen. Het bewuste Plan geeft daar ook geen enkel aanknopingspunt voor. Het gaat er enkel om de negatieve sociale en financiële gevolgen van de reorganisatie door middel van een (van persoonlijke omstandigheden geabstraheerd berekende) suppletie ten dele op te vangen. Dat de uitwerking van het Sociaal Plan tot gevolg kan hebben dat de financiële “vertaling” van het Plan niet voor iedere werknemer hetzelfde “uitpakt”, betekent niet dat de negatieve afwijkingen voor rekening van de werkgever gebracht kunnen worden, zeker niet nu in het Sociaal Plan daarover niets is opgenomen. Aan de door Blom gememoreerde brief van 30 september 2003 kunnen op geen enkele wijze argumenten worden ontleend voor de stelling dat aan de kant van Ferro, bij het opstellen van het Sociaal Plan wat betreft de WW-vervolguitkering de bedoeling heeft voorgezet met de privésituatie van medewerkers van 55 jaar en ouder rekening te houden. In de bewuste brief, waarbij sprake is van een inventarisatie, staat met zoveel woorden dat er “geen enkele toezegging [is] van Ferro is om deze wettelijke maatregel op dit moment op enigerlei wijze te compenseren.”

13. Blom heeft met betrekking tot het voor hem in vergelijking tot andere werknemers) ongunstiger uitpakkend Sociaal Plan nog aangevoerd dat hem een beroep op de hardheidsclausule toekomt. Het hof deelt

die zienswijze niet. Blom had destijds, bij of kort na het tot stand komen van het Sociaal Plan, Ferro schriftelijk moeten verzoeken de toepassing van het Sociaal Plan te toetsen aan de redelijkheid en billijkheid. Blom heeft dat toen niet gedaan, thans is een dergelijk beroep tardief. Overigens vermag het hof niet in te zien dat er bij Blom sprake is van een onbillijke situatie. Het enkele feit dat er een (negatief) verschil bestaat tussen hetgeen Blom uiteindelijk, na toepassing van het Sociaal Plan, aan inkomen genereert in vergelijking tot het inkomen van andere werknemers die onder het bereik van het Sociaal Plan vallen, betekent nog niet, zeker niet nu alle factoren voor het vaststellen van de vergoeding voor alle betrokken werknemers gelijk zijn geweest, dat de redelijkheid en billijkheid gebiedt ten gunste van Blom van het Sociaal Plan af te wijken.

14. De conclusie van vorenstaande is dat voor de uitleg dan wel toepassing van het Sociaal Plan zoals Blom die bepleit, geen basis is. Waar de kantonrechter ook tot die slotsom gekomen is, leidt dat er toe dat het vonnis van de kantonrechter bekrachtigd dient te worden.

Voor zover er grieven en/of bezwaren tegen het vonnis van de kantonrechter niet zijn besproken zal dat ook niet alsnog gebeuren, nu een en ander niet tot een andere beslissing kan leiden.

Blom zal als de in het ongelijk gestelde partij veroordeeld worden in de kosten van het hoger beroep in principaal appel.

In incidenteel appel

15. Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen, behoeft de incidentele grief geen bespreking meer. Ferro wenst immers, zo blijkt reeds uit haar verweer, dat Blom zijn vordering zoals weergegeven in de inleidende dagvaarding, wordt ontzegd. Dat ontzeggen van de vordering is uiteindelijk

ook de uitkomst van het hoger beroep in principaal appel. Er was derhalve geen noodzaak voor een incidenteel hoger beroep en dus blijft een kostenveroordeling in dat kader achterwege.

Beslissing

Hot hof:

in principaal appel

– bekrachtigt het tussen partijen gewezen vonnis van de kantonrechter van 30 juli 2010,

– veroordeelt Blom in de kosten van het geding in hoger beroep, aan de zijde van Ferro tot op heden begroot op € 1.745,= aan vastrecht en € 894,= aan salaris advocaat.